

4. velikonoční neděle

VSTUPNÍ ANTIFONA Žl 33,5-6

Země je plná Hospodinovy milosti; jeho slovem vznikla nebesa. Aleluja.

Uvedení do bohoslužby A

Dnes se nám Pán Ježíš představuje jako dobrý pastýř všech oveček světa. Ne tedy jen někteří, jen nějaká elita, ale my všichni pokřtění jsme Bohem pozváni k následování Dobrého Pastýře, Pána Ježíše. A po vzoru Ježíšově máme být všichni dobrými pastýři těm, kteří žijí kolem nás. Postavme se tedy v duchu před Pána, našeho Dobrého Pastýře a poprosme ho v pokoře o pomoc.

Nebo:

Lidská slabost a Ježíšova velikost patří k sobě. Právě proto, že mnohé neumíme a nedokážeme, můžeme na Ježíšovu blízkost spoléhat. Nepřišel vyznamenat ty, kdo od nikoho, a tedy ani od Boha, nic nepotřebují, ale přišel, aby přivedl k cíli života ty, kdo o své slabosti vědí a nezakrývají ji. A cíl, ke kterému nás tento Pastýř vede, přesahuje všechny naše představy. I proto se zdá být některým lidem tak vzdálený.

Uvedení do bohoslužby B

Dnešní neděle se říká neděle Dobrého pastýře. Sám Pán Ježíš se tak nazval. A my jsme tu jako stádečko jeho věrných semknuti kolem svého Pastýře. Ale máme my právo na titul věrných? Prosme za odpuštění všech našich bloudění. Prosme za odpuštění i pro ty naše lidské bratry a sestry, kteří hlas Dobrého pastýře ještě neuslyšeli.

Nebo:

Velikonoční tajemství přibližuje spasitelné Boží jednání vůči nám v Ježíši. Středem díla vykoupení je velikonoční spasitelný čin našeho Pána. Pokud při slovech velikonoční spásný čin nemyslíme jen na velikonoční ráno, nýbrž i na Ježíšovo utrpení a smrt, je to ten nejvýstižnější výraz. Kristovo utrpení a zmrtvýchvstání jsou pro nás ústřední zdroje spásy, bez nich by nebyla myslitelná ani liturgie, ve které dostáváme podíl na tomto díle vykoupení. Při nedělním slavení eucharistie můžeme mluvit o týden co týden se opakujícím slavení velikonoce.

Uvedení do bohoslužby C

Dnešní neděle se nazývá nedělí Dobrého pastýře. Pán Ježíš se vyhláší za dobrého pastýře všech lidí. Na nás dnes bude, abychom se na sebe podívali, zda jsme dobré ovečky. Jak slyšíme jeho hlas, jak za ním jdeme my, naše děti a naši přátelé. Uvědomme si naši nedoslýchavost, naše toulavé útoky a poprosme za odpuštění našich vin.

Nebo:

O velikonocích jsme se stali Božími dětmi. Tento dar Božího života, získaného Kristem, se uskutečnil ve svátosti křtu. Bůh se obrátil ke každému z nás a přijal nás za vlastní. Ježíš za nás dal svůj život a nabídl nám věčný život. Z naší strany očekává ochotnou odpověď víry. Je ochoten znovu ji posilovat dalším darem velikonoc: eucharistií. Spolu s Ježíšem tak vstupujeme do společenství s Otcem a máme podíl na životě Boží Trojice. I při dnešní liturgii si tyto dary budeme nejen připomínat, ale také je prožívat a zpřítomňovat. Kdo by neměl obdarování rád? Nezapomínejme však za veliké Boží skutky děkovat.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí, věčný Bože, tvůj Syn, Dobrý Pastýř tvého lidu, předešel nás do tvé slávy; posiluj jeho slabé stádce, aby došlo za svým vítězným Pastýřem do nebeské radosti. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Dnes bude před námi stát svatý Petr jako kdysi před jeruzalémskou obcí a bude nás vyzývat: „Nechte se zachránit, rozhodněte se pro Ježíše!“

Nebo:

První věta dnešního 1. čtení je závěrem Petrova letničního kázání a zároveň hutným shrnutím prvokřesťanského vyznání víry: „Onen ukřižovaný Ježíš je Pánem a Mesiášem!“ Tou nejsprávnější reakcí na takovou zvěst je tu otázka: „Co máme dělat?“ Správná reakce i ve všech dalších generacích je obrácení, návrat, změna smýšlení, to vše zpečetěné křestním vyznáním Ježíše jako Mesiáše a otevření se darům Ducha svatého.

1. ČTENÍ Sk 2,14a.36-41 *Bůh ho ustanovil Pánem a Mesiášem.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

V den letnic vystoupil Petr s ostatními jedenácti apoštolů a slavnostně promluvil k lidem:

„Ať je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali.“

Když to uslyšeli, proniklo jim to srdce a ptali se Petra i ostatních apoštolů: „Bratři, co máme dělat?“ Petr jim odpověděl: „Obraťte se! A každý z vás ať se dá pokřtít ve jménu Ježíše Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy, a jako dar dostanete Ducha svatého. Vždyť to zaslíbení platí vám i vašim dětem, ale také všem, kdo jsou ještě daleko, které si povolá Pán, náš Bůh.“

Ještě mnoha jinými slovy je zapřísahal a vybízel: „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ Ti, kdo jeho slovo ochotně přijali, byli pokřtěni. A ten den se k nim přidalo na tři tisíce lidí.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 23,1-3a.3b-4.5.6 Odp.: 1

Odp.: Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.

Nebo: Aleluja.

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám, - dává mi prodlévat na svěžích pastvinách, - vodí mě k vodám, kde si mohu odpočinout, - občerstvuje mou duši.

Odp.

Vede mě po správných cestách, - pro svoje jméno. - I kdybych šel temnotou rokle, - nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou. - Tvůj kyj a tvá hůl, - ty jsou má útěcha.

Odp.

Prostíráš pro mě stůl - před zraky mých nepřátel, - hlavu mi mažeš olejem, - má číše přetéká.

Odp.

Štěstí a přízeň mě provázejí - po všechny dny mého života, - přebývat smím v Hospodinově domě - na dlouhé, předlouhé časy.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Starozákonní Izrael považoval každé trápení za Boží trest. Dnes od svatého Petra uslyšíme úplně jiný názor na smysl utrpení.

Nebo:

Upřený pohled na trpícího a trpělivého Krista posiluje k následování jeho příkladu neodporovat zlému zlým. Ježíšovo snášení zla vyvrcholilo nesením našich hříchů a zranění. Naše urážky a provinění vůči němu samotnému nám Ježíš neoplatil stejnou měrou podle starozákonního oko za oko, ránu za ránu, ale naopak! Ježíš nám oplatil za rány uzdravením, za provinění spásou. On je ten Dobrý Pastýř, který naplňuje Boží příslib u Ezechiela: „Hle, já sám vyhledám své ovce a budu o ně pečovat. Jako pastýř pečuje o své stádo, tak budu pečovat o své ovce a vysvobodím je ze všech míst, kam byly rozptýleny.“

2. ČTENÍ 1 Petr 2,20b-25 *Vrátili jste se k pastýři svých duší.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní!

Když děláte dobře, a přesto musíte trpět, je to milé Bohu. K tomu jste přece byli povoláni. Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. ‚On nezhřešil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného.‘ Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na sobě vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtvi hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni. Byli jste kdysi jako bludné ovce, ale nyní jste se vrátili k pastýři a strážci svých duší.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 10,14

Aleluja. Já jsem dobrý pastýř, praví Pán, -
znám svoje ovce a moje ovce znají mne. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

V evangeliu mluví Pán Ježíš o sobě a dobře si všimněme, že nepřednáší žádnou teologii, ani žádné dogma. Předkládá živý obraz, podobenství, a na nás je, abychom si je domysleli a přenesli do svého života.

Nebo:

Ve vstupní obrazné řeči se předpokládá ke statku přilehlý dvůr s jedinými dveřmi, u nichž hlídá dveřník. Přístup k ovcím měl jen pastýř, kterého dveřník znal. Ten pak vyvolával ovce svého stáda vábením či lichotivými jmény z množství ostatních a vedl je na pastvu. Ovce následují jen tento jim známý hlas. Pán Ježíš tu pak vznáší jedinečný nárok být jediným prostředníkem našeho života.

EVANGELIUM Jan 10,1-10 *Já jsem dveře k ovcím.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale vniká tam jinudy, to je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. Vrátný mu otevře a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. Když všechny své ovce vyvede, jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však nikdy nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“

Ježíš jim pověděl toto přirovnání, ale oni nepochopili, co jim tím chce říci.

Ježíš proto řekl znovu: „Amen, amen, pravím vám: Já jsem dveře k ovcím. Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči, ale ovce je neuposlechly. Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mě, bude zachráněn; bude moci vcházet i vycházet a najde pastvu. Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a působil zkázu. Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

KŘESŤANSTVÍ JE NÁSLEDOVÁNÍ KRISTA

Pán Ježíš objasňoval mnoho věcí v podobenstvích. Dnes nám vypravuje podobenství o sobě samém: Je jako dobrý pastýř, který zná své ovce, volá je a jde před nimi. Ony ho znají a jdou za ním. Špatný pastýř, ten jde za ovce a žene je před sebou křikem a bičem kam nechtějí. Tuhle pastýřskou činnost Ježíšovu ztotožňujeme zpravidla se službou kněží a biskupů. Jako kněz mám za úkol být vám dobrým pastýřem, jít před vámi, tj. být o kousek dál, vpředu, směrem ke Kristu. My kněží máme za úkol nehonit vás hubováním a napomínáním, ale jít vpředu, vést vás živým příkladem našeho života. Je to dobře, si občas připomenout, že kněz má jít vpředu. Někdy totiž lidé říkají, že dobrý kněz má jít s lidem, vedle nich, jak v jejich práci, tak při jejich odpočinku a zábavě. Pán Ježíš to říká jinak: „Dobrý pastýř jde před ovce. A ovce mu věří a jdou za ním, protože poznaly, že je vede k životu pokojnějšímu a radostnějšímu, k „životu v hojnosti“. Ale dobrými pastýři po Ježíšově vzoru nemáme být jen my kněží, to bych si tu dnes kázal do vlastní kapsy. Pastýři lidí kolem sebe jste i vy všichni, buď dobrými nebo špatnými. Každý jsme pastýřem někoho, ať si to uvědomuje, nebo ne. Jak to myslím? Takhle: Každý z nás má kolem sebe někoho, koho vychovává a ovlivňuje, komu je vzorem: rodiče dětem, děti mladším dětem, dospělí mládeži, babička vnoučeti. My všichni máme podíl na Kristově kněžství, na Kristově pastýřství. Každý z nás má být někomu jakoby živým Ježíšem.

Vzpomeň si na to, maminko, když ti dochází trpělivost s dětmi. Vzpomeň si na to táto, když máš chuť vychovávat pohlavkem místo klidným rozhovorem. Když si každý z nás v každé napjaté chvíli uvědomíme: teď mám jednat, jako by na mém místě jednal Pán Ježíš. Pak nám nejen dojde, jak máme jednat, co je správné, ale pomůže nám to ovládnout rozmrzelost či zlost. Všichni smíme, ba máme následovat Krista. To je to, čemu se říká být křesťanem. Smýšlet a jednat, jako by na mém místě smýšlel a jednal Kristus. Toto povolání k následování Krista je něco jen a jen křesťanského, jinde to nikde nenajdete. Nikoho nenapadne, že by měl následovat osobní život třeba Mohameda, Napoleona nebo jiného velikána dějin. Zabýváme se jejich dílem, ale ne jejich osobou, ne soukromým životem jako vzorem, který bychom měli v našem životě následovat. Ježíš je však ztělesněním svého učení. Co učil, to také dělal. Ježíš neřádá po svých vyznavačích, aby uctívali jeho mrtvolu v nějakém mausoleu, ale žádá, abychom následovali jeho jednání a žili v duchu jeho života. Následování Krista, to není bezmyšlenkovité kopírování, napodobování jeho života znamená uskutečňovat jeho zásady, životní styl v našem vlastním životě a tak se stát živým vzorem k následování mladším generacím.

Na tom tedy záleží: natolik jsme křesťané, nakolik se denně snažíme pořádat svůj život podle zásad Ježíše Krista, v jeho duchu, nakolik svou osobou zobrazujeme Krista mladším generacím. Není tedy křesťanství nějakou vědeckou teorií, je to konkrétní živé následování příkladu Ježíše Krista. A kam nás chce vést toto následování Krista? Snad k děláním nějakých zvláštností, abychom se oblékali jinak, než ostatní, abychom nosili nebo nenosili vousy, abychom bydleli v jiné zemi? Křesťan se neliší od ostatních ničím jiným, než tím, že je laskavý. Žije stejně jako ostatní, až na toto: Křesťan nikomu neublíží, ale když může, pomůže; raději se směje, než mračí; má víc důvěry než strachu; je klidnější a radostnější, než ti kolem něj. Když takový není, když to tak nedělá, tak to asi pořádný křesťan není, jen to světu i sobě předstírá. Pověděli jsme si tu dnes docela srozumitelně, co to je následování Krista, co to je být dobrým pastýřem. A pak jsme tu nebyli nadarmo, jestliže si vzpomeneme, co jsme si řekli, až na nás přijde pokušení k zlosti: křesťan se neliší od ostatních lidí ničím jiným než tím, že je laskavý.

Přímluvy

V neděli Dobrého pastýře jsme vyzýváni ke společné modlitbě za kněžská a duchovní povolání. Spojme se v duchu s Církví po celém světě a prosme našeho Vykupitele:

Pane Ježíši, jako jsi povolal první učedníky a učinil je rybáři lidí, ať také dnes stále zní tvé pozvání: „Pojď a následuj mne!“

Prosme Pána za nová kněžská a řeholní povolání: Dej, aby i z našich rodin vycházeli noví kněží a jejich pomocníci.

Dej mladým mužům a ženám milost, aby na tvoje volání ochotně odpověděli.

Stůj při našich biskupech, kněžích a řeholnicích v jejich namáhavých pastoračních pracích.

Dej vytrvalost našim seminaristům a všem, kteří se snaží uskutečnit ideál odevzdání se do tvé služby.

Pošli dělníky na svou žeň a nepřipusť, aby lidstvo pro nedostatek kněží a misionářů málo znalo evangelium.

Probud' v mladých lidech touhu být apoštoly tvého království.

Dej, ať se nikdo k Božímu volání nechová jako hluchý.

Bože, povolej dělníky na svou žeň, aby naše kostely nezůstaly zavřené, aby lidé mohli slyšet evangelium Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Modleme se teď za celý svět a všem lidem vyprošujme, aby mohli žít ve svobodě a plnosti. Volejme společně:

Za ty, kdo jsou v Církvi ustanoveni k pastýřské službě, a za ty, kdo se na tuto službu připravují.

Aby křesťané nikdy netrpěli nedostatkem dobrých služebníků a služebnic církve.

Za ty, jimž je hlas Božího slova cizí a jsou daleko od jeho Církve.

Za celé stvoření a za všechno živé, co nás obklopuje.

Za vědce, lékaře, politiky a za všechny, kdo usilují o lepší život lidstva.

Za lidi, jimiž se pohrdá, a za ty, jejichž důstojnost je pošlapána.

Za chudé, zvláště za ty, kteří umírají na běžně léčitelné nemoci.

Za ty, kdo se cítí ztraceni a opuštěni.

Za ty, kdo touží po svobodě a pokoji, radosti a štěstí.

Za sebe, za naše blízké a za to, co nám teď nejvíce leží na srdci.

Pro své jméno, Pane, vyslyš tyto prosby, vždyť tys naše útěcha a pomoc. Tobě buď chvála na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

První čtení nás uvádí do situace prvotní Církve: Židovští předáci si mysleli, že Pána Ježíše sprovodili ze světa tím, že ho zabili. Zabili však jen tělo. Ale je tu jeho učení, jeho Duch, jeho jméno, které mocně působí dál. Marně se židé snaží zacpat ústa apoštolům, marně se snaží vymýtit ze světa křesťanství. Poslechněme si úryvek kázání svatého Petra, který naplněn Duchem svatým, využívá znovu možnost hlásat Ježíše jako ukřižovaného a vzkříšeného Mesiáše. Klasická formule víry je doplněna o zvěst o Ježíšově univerzální spásné moci.

1. ČTENÍ Sk 4,8-12 *V nikom jiném není spásy.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr, naplněn Duchem svatým, řekl: „Přední mužové v lidu a starší! Když se dnes musíme odpovídat z dobrého skutku na nemocném člověku, kým že byl uzdraven, tedy ať to víte vy všichni a celý izraelský národ: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřižovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých: skrze něho stojí tento člověk před vámi zdravý.

On je ten 'kámen, který jste vy stavitelé odhodili, ale z kterého se stal kvádr nárožní'. V nikom jiném není spásy. Neboť pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ŽI 118,1+8-9.21-23.26+28-29 Odp.: 22

Odp.: Kámen, který stavitelé zavrhli, stal se kvádrem nárožním.

Nebo: Aleluja.

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, - jeho milosrdenství trvá navěky. - Lépe je utíkat se k Hospodinu - než důvěřovat v člověka. - Lépe je utíkat se k Hospodinu - než důvěřovat v mocné.

Odp.

Děkuji ti, žes mě vyslyšel - a stal se mou spásou. - Kámen, který stavitelé zavrhli, - stal se kvádrem nárožním. - Hospodinovým řízením se tak stalo, - je to podivuhodné v našich očích.

Odp.

Požehnaný, kdo přichází v Hospodinově jménu. - Žehnáme vám z Hospodina domu. - Ty jsi můj Bůh, děkuji ti; - budu tě slavit, můj Bože! - Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, - jeho milosrdenství trvá navěky.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Už teď jsme Božími dětmi, jsme v Synu, ale ještě nejsme zcela dovršeni, zcela bez hříchu. Nakolik jsme už teď v Něm, natolik nehřešíme. Až ho plně uvidíme tvář v tvář, pak mu budeme zcela podobni.

2. ČTENÍ 1 Jan 3,1-2 *Budeme vidět Boha tak, jak je.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní!

Hleďte, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 10,14

Aleluja. Já jsem dobrý pastýř, praví Pán,
znám svoje ovce a moje ovce znají mne. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Ježíš se připodobňuje k pastýři, který rozvíjí svůj vztah k ovcím. Má ochotu zcela se pro ně nasadit a darovat za ně svůj život. Z tohoto daru pak

vyrůstá vzájemný vztah lásky vyjádřený slovem znát, kterým se v Bibli vyjadřuje hluboké poznání vedoucí k důvěrnému společenství. Obraz Dobrého pastýře je zde dovršením starozákonní zvěsti o Bohu, jediném Pastýři Izraele, který ovšem touží do jednoho stáda shromáždit nejen Izrael, ale celé lidstvo. Pán Ježíš v obraze Dobrého pastýře zdůrazňuje tři věci, kterým se i my máme učit při starosti o své bližní.

EVANGELIUM Jan 10,11-18 *Dobry pastyř dáva za ovce svůj život.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl:

„Já jsem pastýř dobrý! Dobrý pastýř dáva za ovce svůj život. Kdo je najatý za mzdu a není pastýř a jemuž ovce nepatří, jak vidí přicházet vlka, opouští ovce a dáva se na útěk - a vlk je uchvacuje a rozhání - vždyť kdo je najatý za mzdu, tomu na ovcích mu nezáleží.

Já jsem dobrý pastýř; znám svoje ovce a moje ovce znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce; a za ovce dávam svůj život. Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést; a uposlechnou mého hlasu a bude jen jedno stádce, jen jeden pastýř.

Proto mě Otec miluje, že dávam svůj život, a zase ho přijmu nazpátek. Nikdo mi ho nemůže vzít, ale já ho dávam sám od sebe. Mám moc život dát a mám moc ho zase přijmout. Takový příkaz jsem dostal od svého Otce.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

JAK SE MÁŠ ?

„Jak se máš?“ To je nejčastější otázka, když se lidé potkávají se svými známými. Odpovídají zpravidla spíše nějakým úslovím, protože nad přesnou odpovědí by museli nejdříve moc zapřemýšlet. "Jak se máš?" "No žiji, jak umím. Narodil jsem se, jsem tu a musím se denně znovu snažit, abych nějak zvládl, co život každý den přinese." A každému to zvládnání života jde jinak. Někdo dokáže moc, někdo málo. Někdo své životní úkoly a problémy nezvládne. Zůstane trčet a neví, jak dál. „Měl smůlu,“ pomyslí si o něm lidé a jdou dál. Co nám o osudu člověka říká křesťanství? Říká, že člověk byl stvořen k podobě svého Stvořitele. Že člověku je dána možnost a právo, aby žil svůj život krásně, harmonicky a šťastně. Pán Bůh svět stvořil a ten svět se má vyvíjet podle Božího plánu, podle Božích zákonů: v přírodě, v hmotě živé i neživé. Člověk má navíc svobodu. Jak navíc? Kámen musí vždy padat dolů, rostlina musí růst podle řádu, který má v sobě, zvíře si nemůže volit, zda chce létat ve vzduchu nebo plavat ve vodě, to vše zachovává zákony svého druhu.

Člověk má také zachovávat zákon svého druhu, ale dobrovolně. Vědomě má chránit přírodu kolem sebe, vědomě má tvořit Boží krásu, žít v Boží pravdě a radosti. Jeho život má být obrazem Božího života, jako něžnost a laskavost je obrazem Boží lásky. „A to je právě to, že to tak s lidmi není! Tohle se právě Stvořiteli nějak nepovedlo! S lidmi to Bůh nezvládl. Na světě je mezi lidmi víc neštěstí než štěstí, víc darebáctví než dobroty, více trápení než radosti. Lidé si navzájem nepomáhají. Jeden druhému spíše škodí, než prospívají. Spíše jeden druhému život ztěžují, než aby si pomáhali. Lidé jsou na lidi jako saně, člověk na člověka jako kat,“ namítne někdo. „Ale Pán Bůh proti tomuhle lidskému řádění postavil svá přikázání. Je tu Boží Desatero, které učí, jak lidé mají správně žít. Ale copak lidé na to dbají? Svět je zlý a lidé jsou špatní, tak je to!“

A co na to říká křesťan? Křesťan cítí a říká, že se světem by to bylo opravdu zlé a katastrofální, kdyby zlo bylo ve světě normou jednání. Kdyby nebyl žádný dobrý Bůh. Kdyby neexistovala jeho přikázání k lásce a k vzájemné pomoci. Křesťan ví, že zlo ve světě dělají ti, kteří se proti Bohu staví. Kteří proti zákonům lásky hlásají zákony třídní či jiné nenávisti. Ale vedle těch zlých že jsou vždycky a všude i lidé slušní, laskaví a ochotní pomoci. Že hodní lidé se najdou v každé společnosti a v každém prostředí. A že je jen na nás, zda se přidržíme těch zlých nebo držíme s těmi slušnými. Křesťan ví, že Bůh Stvořitel drží s lidmi slušnými. Že Ježíš prohlásil - slyšeli jsme to dnes v evangeliu - že on je Dobrý pastýř těch, kdo za ním jdou. Že má starost o ty, kteří se z jeho stáda zatoulají. Že je hledá a raduje se, když je najde a přivede zpět.

Nenechme se tedy zmást, nenechme se zdeprimovat tím, že je mezi lidmi mnoho zla, že je mnoho zlých sklonů i v každém z nás. To je jen rub svobody člověka. To jsou zmetky, nepodařenosti, odpad, který vzniká při každém tvoření, při každé práci. Denně s novou chutí usilujme, abychom svůj den, svou přítomnou chvíli prožili jako Boží tvorové. Usilujme, aby naše tvář, se kterou jdeme mezi lidi, byla obrazem Boží lásky. Denně znovu usilujme, abychom pevně stáli v táboře slušných lidí, na straně dobra a spravedlnosti. Vy víte, že i ti lidé, co se setkávali s Ježíšem, ho buď následovali, nebo po něm házeli kamením. Kvalita lidského života, i toho tvého a mého, záleží na tom, jak se rozhodneme. Zda se přiřadíme mezi ty, co po něm házejí kamením, nebo mezi ty, co ho chutě následují. „Jak se máš?“, ptáme se při setkání. Tak se máš dobře nebo zle, jak se rozhodneš pro dobro nebo zlo. A jestliže pro dobro, pak když ti soused hodí do tvé zahrady kámen, ty mu přineseš ze své zahrady kytičku růží.

DÁVAT A BRÁT

Stará studna uprostřed dvora byla pro syna tou nejživější vzpomínkou z rodné chalupy. Chalupa byla stará více než sto let a studna nebyla také mladší. Nebyla nijak hluboká, ale nikdo nepamatoval, že by kdy studna vyschla, i v největším suchu se vždy na dně tajuplně blýskala hladina výborné, čisté studené vody. Když rodiče zemřeli, syn po nich zdědil chalupu, ale povolání ho drželo

daleko od domova a chalupa zůstala prázdná. Teprve na důchod se vrátil domů a těšil se na dobrou vodu ze studny na dvoře. Když pak otevřel dvířka u rumpálu a nahlédl dolů, zjistil, že studna je suchá, bez vody. Jak se to mohlo stát, vždyť z té studny po léta nikdo vodu nebral? Zkušený studnař mu to vysvětlil: Právě proto ztratila studna vodu, že žádnou nedávala. Jsou studny, které sbírají vodu z mnoha vlasových pramínků. Když se voda pravidelně nebere, pramínky se nepročišťují a za čas se docela zanesou. Studna ztratila vodu, protože z ní nikdo nebral.

Tahle historie staré studny je obrazem jednoho základního zákona lidského života, zákona o dávání a braní. Nejen o studni, i o člověku platí, že když nedává, vyschne. A naopak: Kdo bohatě dává, ten také bohatě dostává. Potkal kněz po mnoha letech svou žačku. Nějak k padesátce už měla, ale vypadala čiperně a svěže. „Ty ses musela mít v životě dobře,“ říká jí kněz, „když tak dobře vypadáš!“ - „Jako v bavlnce to zrovna nebylo. Pracující žena, čtyři děti jsem vychovala. Na dovolenou mi čas nevybyl nikdy, pořád bylo o koho pečovat. Ale já jsem jim sloužila ráda a muž i děti mě mají rádi. Ono se mi to, co jsem dávala, zase vracelo.“ I zde se potvrzuje: kdo bohatě dává, ten bohatě dostává, ten neuschne. Co tedy máme dělat, aby se náš život neseschl do ubohého pečování jen o sebe sama?

Jeden moudrý starý biskup radil mládeži: „Abyste si uchovali po celý život lásku k bližním, abyste vnitřně nevyschli, navykněte si dělat ranní modlitbu před zrcadlem. Když se holíš, chlapče, když se, dívko, češeš, dobře se podívej na tu tvář, co tam uvidíš. Bude asi ospale pomačkaná, bude možná tupá a mrzutá. Takhle přece nikomu k radosti nebudeš! Řekni si proto: Bůh mi dal tento den a to je výborný dar! Můj nebeský Otec mě má rád. To je důvod k radosti. A pěkně se na sebe do zrcadla usměj.“ A právě tento úsměv, tuto radost smíš a máš dnes nést dál, rozdávat lidem, se kterými se setkáš. Proto se modli: „Bože, rád se do tohoto dne s tvou pomocí pustím.“ Takovou ranní modlitbou před zrcadlem se živí a udržuje stálý tok lásky od nás k bližním. Každý můžeme být dobrou, pramenitou studní živé vody pro lidi kolem sebe. Jako v zemi existuje koloběh vody, tak mezi lidmi má trvat koloběh lásky: Kdo bohatě dává, ten i bohatě přijímá. Poprosme Pána za to, abychom to uměli.

„ABY LIDÉ BYLI VÍCE LIDMI“

Kdybych se vás, děti, zeptal, kdo z vás chce být lékařem, inženýrem či letcem apod., to by se jistě ozvalo: já, já, já. Ale kdybych se zeptal, kdo z vás chce být knězem, asi byste mi odpověděli: „To mně ani nenapadlo.“ Dnes máme myslet na Kristovy pomocníky, na kněze Církve. Kněžský stav rychle vymírá: Nových kněží v naší diecézi přibývá pomalu, ale umírá jich hodně. Zdá se však, že to nikomu nevádí. Nikdo nás jaksi nepotřebuje: Většina rodičů nevolá, abychom učili jejich děti Desateru. Myslí si, že jim stačí násobilka. Mladí lidé nevolají, abychom je připravili do manželství, hlavně když je veselá svatba.

Mladí rodiče nežádají, abychom je připravili k vychovatelskému úkolu, důležitý je luxusní kočárek. Nevoláte, abychom připravili vaše staré rodiče na věčnost, hlavně pohřeb s bubny, hlavně hodně věnců. Ještě tak za funebráky nás používáte. A to se zase nelíbí nám, kněží. Neopustili jsme povolání lékařů, inženýrů, filosofů, kvůli mrtvým, ale kvůli živým.

Je kněz v lidské společnosti opravdu zbytečný? Teprve tehdy bude zase dostatek kněžských povolání, až lidé pochopí, k čemu kněžství je. A nebude to asi dříve, dokud nenastane velké prázdno po tom, co kněžská služba dává lidské společnosti. Kdo je to kněz? Kristus sám dnes odpovídá: Je to Pastýř lidí. Je to člověk, který je kněžstvím vyňat ze svých příbuzenských svazků, který si nezaložil vlastní rodinu, aby tu byl pro druhé jako Kristův hlas, Kristův apoštol. Lidé jsou v prudkém tempu života nakloněni stále zapomínat, že jsou lidé; stále jsou nakloněni ztrácet lidskou tvář a jednat jako zvíř. Lidé umějí řídit kosmické lodě, ale neumí řídit sami sebe. Lidé umějí stavět mraveniště velkoměst, ale neumí tam být šťastní. A v tom je funkce kněze, aby lidem stále připomínal, že jsou lidé a mají být lidmi; že jsou stvořeni jako Boží obraz a mají se tedy Pánu Bohu podobat svou vzájemnou láskou.

Lidé jsou stále v pokušení sesadit Boha a posadit sebe na jeho místo: Bůh Stvořitel? To je pověra! Člověk stvořitel! To je něco! Lidé jsou stále v pokušení prohlásit hmatatelnou hmotu za jedinou objektivní skutečnost, i když je to představa zastaralá a dávno vědecky vyvrácená. A úkolem kněze je, aby připomínal, že hmota a duch nejsou protikladné věci, ale že je to dvojí tvář téhož jediného jsoucna. Lidé jsou stále nakloněni považovat člověka za produkt práce a vlivu prostředí. A je posláním kněze vysvětlovat, že práci dělají i stroje a koně, a nestanou se tím lidmi, vždy zůstanou jen utahanými koni a opotřebovanými stroji. Že člověčenství v nás roste tím, co je nad prací a za prací: Když při práci na poli uslyšíš skřivánka, když při rytí v zahradě uvidíš u plotu nádheru žlutého podbělu nebo sedmikrásky. Lidé jsou stále nakloněni omezovat morálku na to, co je momentálně módní v té nebo oné společnosti. A je posláním kněze vychovávat člověkově svědomí podle věčných neměnných norem dobra a Stvořitelova řádu.

Lidé jsou stále nakloněni vidět pokrok lidstva a společnosti ve zvyšování výroby, obratu obchodu a bank. A je posláním kněze připomínat, že pokrok nespočívá v samoučelném množení výroby, které jen plýtvá energií a surovinami a zamořuje svět odpadky, ale že pokrok je tam, kde člověk se stává více člověkem a lidé lepšími lidmi; kde lidé dávají přednost lásce před nenávisť, smíru před bojem, posloužení před poroučením, odpuštění před pomstou. Doufám, že až vy, děti, vyrostete, budete už vědět lépe než dnešní lidé, k čemu ustanovil Pán Ježíš lidem kněze. Dnes si to zapíšeme pěkně do paměti: Posláním kněze je pomáhat lidem, aby byli více lidmi. S touto myšlenkou se teď všichni obraťme ke Knězi kněží, k Ježíši Kristu a vyznejme, že mu chceme věřit a sloužit.

Přímluvy

Poprosme nyní Pána žně, aby probudil v mladých lidech touhu po kněžské službě:

Naplň mladé lidi láskou k lidem, aby jim šli sloužit v tom, co je pro lidstvo nejpotřebnější: v jejich duchovních potřebách.

Naplň mladé lidi odvahou, aby se šli jako kněží darovat slepým, aby mohli prohlédnout.

Naplň mladé lidi touhou vyvádět osamělé lidi z jejich samoty, obvazovat a hojit jejich duchovní rány.

Studenty bohosloví, kteří se v kněžských seminářích připravují na službu kněze, veď svým Duchem při jejich studiu a sebevýchově.

Pane Ježíši, ať naše krásné kostely nezůstanou prázdné, ať hledající lidé najdou dveře far otevřené, ať se v kněžích setkáváme s tvou láskou a tvou dobrotou, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Úspěch kázání před židy a bohabojnými pohany v pisidské Antiochii byl nezvyklý. Svatý Lukáš zde líčí typickou scénu zvěstování obracejícího se od židů k pohanům a to nejen na základě jejich odmítnutí, ale především na základě Božího plánu. Pavel si je však neustále vědom přednostního práva židů na Boží slovo a i později se snaží nejprve zvěstovat v synagogách. Jako Pavel a Barnabáš byli kdysi misionáři v dálné Antiochii, tak jsme dnes misionáři my v misiích, které jsou všude kolem nás. Jenže jsme jimi opravdu?

1. ČTENÍ Sk 13,14.43-52 *Obracíme se k pohanům.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisídii.

Tam šli v sobotu do synagogy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů a pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby zůstali věrni Boží milosti.

Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslechlo Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči.

Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: „Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale proto, že ho od sebe odmítáte, a tak sami sebe odsuzujete ke ztrátě

věčného života, obracíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: „Určil jsem tě za světlo pohanům, abys byl spásou až na konec země.““

Když to uslyšeli pohané, radovali se a velebili slovo Páně. A přijali víru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé té krajině.

Židé však poštváli zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plní radosti a Ducha svatého.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 100, 2.3.5 Odp.: 3c

Odp.: Jsme jeho lid a stádce jeho pastvy.

Nebo: Aleluja.

Plesejte Hospodinu, všechny země, - služte Hospodinu s radostí, - vstupte před něho s jáсотem!

Odp.

Uznejte, že Hospodin je Bůh: - on nás učinil, a my mu náležíme, - jsme jeho lid a stádce jeho pastvy.

Odp.

Neboť Hospodin je dobrý, - jeho milosrdenství je věčné, - po všechna pokolení trvá jeho věrnost.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Druhé čtení je prorockou vizí, viděním Církve jako působiště pastýřské péče oslaveného Ježíše, Dobrého pastýře. Náš úryvek odpovídá na otázku, kdo obstojí během událostí tříbení a zkoušek, které mají následovat po zlomení šesté pečeti. Jakousi anticipací z pohledu věčnosti ukazuje nám nebeskou liturgii zachráněných, kteří obstojí ve zkouškách. Mohou nosit bílý šat, zaslíbený těm, kdo zachovali Boží slovo. Palmy v jejich rukou jsou znamením dosaženého vítězství. Po předchozích bolestech a utrpení mohou nyní zakusit životodárnou a osvěžující Boží blízkost. Přestože oslavený Beránek přebývá v Božím majestátu, snížil se na úroveň člověka a dovede ho k živým vodám. Tímto činem Beránek dovrší své snižení se k člověku, jež se projevilo už ukřižováním. Toto snižení je důsledkem hluboké náklonnosti neboli blahosklonnosti vůči člověku.

2. ČTENÍ Zj 7,9.14b-17 *Beránek je bude pást a vodit k pramenům živé vody.*

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, odění bílým rouchem, s palmami v rukou.

A jeden ze starců mi řekl: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne v noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim sníží a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude už do nich pražit slunce ani jakýkoli jiný žár, protože Beránek, který je uprostřed před trůnem, bude je pást a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 10,14

Aleluja. Já jsem dobrý pastýř, praví Pán, -
znám své ovce a moje ovce znají mne. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

V našem prostředí by asi Pán Ježíš použil jiného obrazu než dobrého pastýře. Možná by prohlásil: „Lidé, já jsem váš věrný kamarád, věrný přítel, který se k vám neobrádí zády, když se dostanete do maléru. Pojd'te za mnou, já vás ochráním.“

Nebo:

V úryvku evangelia nalézáme třetí část výkladu pastýřské obrazné řeči, tentokrát soustředěného na ovce: Ty jsou charakterizovány stále se prohlubujícím vzájemným vztahem Ježíše s Pastýřem, ony slyší Ježíšův hlas, on je zná; ony jdou za ním, on jim dává věčný život. Ti, kdo mu takto naslouchají a následují ho, tvoří společenství nacházející se v Ježíšových a tím i v Otcových rukou absolutní jistotu a bezpečí, které lze ztratit jen vlastním rozhodnutím. Otec skrze Ježíše již daroval vše.

EVANGELIUM Jan 10,27-30 *Já dávám svým ovčím věčný život.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl:

„Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezahynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

BŮH JE

Zní to tak jednoduše, jak to Pán Ježíš dnes říká: „Moje ovce, tj. ti, kdo ve mne věří, slyší můj hlas a jdou za mnou. A protože já a nebeský Otec jsme jedno, nikdo je z Otcovských rukou nevyrvé, nikdo je nepřivede k nevěře či odpadu od víry.“ Jenže my jsme na vlastní uši Pána Ježíše neslyšeli, ani jsme nebeského Otce na vlastní oči neviděli. Ba ani nevíme, jak doopravdy vypadá. Když jednou děti zkoušely namalovat Pána Boha, jedničku dostal od pana faráře ten chlapec, co odevzdal čistý list a řekl, že Pána Boha nejde malovat, když ho není vidět. To tenkrát pohněvalo chlapce, který namaloval Pána Boha jako mocného obra. Řekl: „Když tedy Pán Bůh je jako prázdný list, to teda ani žádný Bůh není, a hotovo!“ Měl pravdu ten chlapec? My mu to dnes pomůžeme všichni společně domýšlet. Měl ten chlapec k tomu svému „Pán Bůh není“ ještě dopovědět „Pán Bůh není jako obr, není jako nějaký člověk vůbec. Pán Bůh je, ale jinačí!“ A co, kdybych se vás zeptal, kde je Pán Bůh?

Jistě by se našel mezi vámi někdo s dobrou pamětí a řekl by nám, jak to bývalo v katechismu: „Pán Bůh je na zemi, na nebi a všude.“ Jenže, když poletíte letadlem do Prahy a dostanete se až nad mraky, uvidíte tam Pána Boha? A když kosmonauti přiletěli na Měsíc, uviděli tam Pána Boha? A když někdo doletí nevím jak daleko do vesmíru, uvidí tam Pána Boha? Ne. Pán Bůh tam všude je, ale ne tak, abychom ho mohli uvidět, je to stejné jako zde na Zemi, ani zde ho nevidíme. Zde vidím stůl, vidím zde stěny, dům. Ale, a teď pozor, jak to říkám: Bůh tu není jako stůl, jako dům, je tu jinak. Ale je něco, co není vidět a přece to je? Povíte mi, že třeba zvuk, ten slyšíme, že třeba vůně, tu cítíme. Je tedy něco, co není vidět, ani cítit, ani slyšet, a přece to je? Odpovíte: „Ano, třeba rozhlasové vlny. Chce to jen přijímač a pak se přesvědčíš, že tu kolem nás jsou.“

A ptejme se dál: je něco, co nejde ani slyšet, ani vidět, ani cítit, ani detektory a přístroji rozpoznat a přece to je? Jistě by někdo odpověděl: „Ano, rozum. Rozum existuje jinak než dům, věc, zvuk, vůně. Rozum existuje podobně jako Bůh.“ Někteří lidé ho nenaleznou, když ho hledají jako věc. Ale ono se to dá poznat, kde rozum je přítomen, kde je při díle a kde rozum není. Rozum se dá poznat podle toho, co působí. Bůh také. Naznačme si to dvěma pokusy: Otočíme vypínačem, lustr se rozsvítí. Co to způsobilo, víte: elektřina. A teď my všichni zkusme toto: Ztišme se. Nic nedělejte, na nic nemyslete, nic nechtějte. Opravdu nic... Stalo se něco? Stalo: že tu jsme. My jsme nic nechtěli, ani nedělali. To Bůh působí, že jsme, i když na to nemyslíme, i když nic pro to neděláme, abychom byli. To Bůh působí, že jsme, že je elektřina, že je svět, celý vesmír.

Teď už by tomu jistě ten uražený chlapec rozuměl: Bůh není jako věc. Bůh je jako Bůh, jako skrytá síla inteligentní energie, která se pozná jen podle toho, že vše působí. Abychom to poznání Boha měli snadnější, dal nám krom stvořeného světa ještě taková znamení, poznávací značky, jako když si děti hrají

na stopování. Ta znamená Boží lásky nazýváme svátosti. Teď budeme slavit svátost společenství, svatou hostinu lásky, prožijeme ji očima víry. A povězte Bohu ve svém srdci, o čem jsme dnes uvažovali: „Bože, věřím, že jsi, protože jsem já. Nebyl bych, nebyl by celý svět, kdybys nebyl ty a kdybys vše nestvořil.“

LIDSKÝ ŠAT BOŽÍHO SLOVA

Pán Ježíš dnes říká, že jeho ovce slyší jeho hlas a jdou za ním. Slyšíme jeho hlas v evangeliu, slyšíme ho tak, aby nás pohnul k následování? Ve středověké knižní malbě se často vyskytuje zvláštní obrázek: Některý z evangelistů píše právě své evangelium, před sebou má pultík s rozepsaným rukopisem. Hlavu má nakloněnou, jak naslouchá holubici, která se mu vznáší u ucha. Holubice, symbol Ducha svatého, mu šeptá slova, která má zapsat do rukopisu svého evangelia. Takovými obrázky chtěli malíři znázornit pravdu víry, že Bible je kniha inspirovaná Duchem svatým, že je to Boží slovo. Jak je to však s tou inspirací míněno? Míní se tím, že člověk, evangelista, jen fungoval jako dobrý písař, který zapisoval, co mu Duch svatý slovo od slova diktoval? Takovou představu zastávali někteří teologové v 16. a 17. století. Říká se jí verbální nebo-li doslovná inspirace. Dnes si to tak už nikdo nepředstavuje. Činnost Ducha svatého při vzniku Písma svatého si představujeme jako reálnou, věčnou inspiraci.

Dnes víme, že lidský podíl na vzniku Bible je veliký a že některé knihy Bible nejsou prací jen jednoho lidského autora, že se na nich podílelo více lidí ve více generacích. Starý zákon je sbírka knih, na nichž lidská práce trvala přes tisíc let. A nevznikaly tak, že by napřed byla sepsána jedna kniha hned už tak, jak ji dnes známe, pak druhá a další. Knihy Starého zákona byly sestavovány do dnešní podoby až v době po babylónském zajetí Izraelitů, tj. po roce 587 př. Kr. na základě starších náboženských textů. Ty starší texty měly za sebou už také mnoha staletý vývoj, byly stále znovu přepisovány, upravovány a doplňovány podle potřeb své doby. Nejsložitější byl vznik pěti knih Mojžíšových. Jejich formování trvalo dlouhá staletí. Také je třeba vědět, že jména postav, jimiž jsou spisy označeny, například Knihy Mojžíšovy, Jozue, Job, Izaiáš a pod., jsou nadpisy, nikoli podpisy, to znamená, že neoznačují pisatele knih, ale jejich ústřední postavu.

Když toto víme, nestane se nám, abychom žádali od Bible dějepisnou nebo přírodovědeckou přesnost. O to se tu vůbec nejedná. Pochopíme, že Starý zákon nechce být knihou popisující minulost, ale chce ovlivnit naši přítomnost, když nám pomůže pochopit Boží vztah k člověku a poměr člověka k Bohu. Všechna vyprávění, ať už v podobě bájí či historických popisů, jsou formou, jak tlumočit poučení o základních otázkách života ve všech časech a dobách: co člověku škodí a co mu prospívá. Zrod knih Nového zákona byl méně složitý. Naznačme si to na vzniku evangelií. Tématem evangelií je Ježíš, vše co dělal a učil. Napřed

o tom apoštolové začali kázat. Při tom se už začaly tvořit ustálené formulace, nejstarší články víry, jako je například v 1. Korint'anům 15,3-6 Pavlovo prohlášení, že Kristus zemřel za naše hříchy, byl pohřben a vstal z mrtvých. Takovéto stručné články jsou předstupněm apoštolského Kréda, vyznání víry.

Vedle těchto věroučných souhrnů se formovaly i Ježíšovy výroky. Přitom výroky řečené Ježíšem při různých příležitostech byly uspořádány podle tematické příbuznosti. Podobně si křesťané sestavovali vyprávění o činech Pána Ježíše, o jeho utrpení a zmrtvýchvstání. Když se objevila druhá generace křesťanů, nestačilo už ústní vyprávění: oni už nebyli očitými svědky. Pro ně bylo třeba dosavadní kázání sepsat. A tak, když svatý Lukáš ve 2. polovině 1. století psal své evangelium, byla tu už starší, dříve sepsaná evangelia, Markovo a Matoušovo se nám zachovalo. I po sepsání prvních evangelií trvalo dál ústní podání a byla sepsána další evangelia. Některá se ztratila, jiná nebyla od Církve uznána, protože obsahovala odchytky od církevní tradice. Jen jedno z nich dosáhlo ještě uznání Církve: Janovo. Vzniklo nejpozději, to je poznat na tom, jak značně se od těch starších liší.

Když jsme si nyní uvědomili, jak biblické, Bohem inspirované knihy vznikaly za spolupůsobení mnoha lidí, připomeňme si další osudy Písma. Mnoho lidského úsilí bylo do nich vloženo při překládání. Vždyť Pán Ježíš mluvil aramejsky, jeho slova se nejprve přeložila do řečtiny, později z řečtiny do latiny a nakonec se překládají do národních jazyků. A žádný překlad nevystihne nikdy přesně všechnu hloubku originálu, vždyť se musí opisovat a vysvětlovat. Ani doslovný překlad by nic nezlepšil, vždyť každá řeč užívá nejen slov, ale i rčení, například čeština řekne hodiny bijí, obrazů, slovních hříček a narážek, kterým současníci rozumějí, ale která nedávají smysl při sebe doslovnějším překladu. Ano, Bible je velice lidská kniha, psaná lidmi pro lidi. A přesto platí doslova, že je to i Boží slovo, že jejím autorem je Bůh, který v ní mluví k nám a o nás, ke mně a k tobě osobně.

Kdyby tomu tak nebylo, byla by Bible jen jednou z úctyhodných památek starověku, jako je třeba Sokratova obhajovací řeč, asyrské, babylonské a řecké spisy. Studujeme je občas, ale do našeho života už nezasahují. Ale v Bibli mluví Bůh a pozorný posluchač to ucítí. Mluví Bůh, ne z nějaké nadlidské tribuny, odkud by z výšky kritizoval a soudil člověka. Zde mluví Bůh lidsky, protože se sám stal člověkem. To, co nás na první pohled odrazuje od porozumění Písmu, je podvědomá představa, že se od nás žádá, abychom vše v Bibli, slovo od slova, brali jako zjevené Boží slovo. Je to středověká představa doslovné, verbální inspirace Písma. Teprve když se naučím rozlišovat lidský šat, dílo lidské, začnu být vnímavý pro Boží hlas, který nás oslovuje na naší lidské rovině, začnu chápat a nalézat smysl života v nadčasové moudrosti Bible. A to stojí za to, aby se člověk k Bibli znovu a znovu vracel.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš nás chce vést po správné cestě života. Přihlasme se mezi ovce jeho stáda.

Pane Ježíši, ať držíme věrně pospolu a jdeme svorně za tebou.

Povzbud' všechny, které jsi povolal ke svému kněžství, aby tě radostně následovali.

Posilni naši víru, že Bůh je, protože jsme my, protože je svět, Boží stvoření.

Ať se naučíme dobře ukazovat lidem kolem sebe cestu k tobě.

Ať se chráníme před fanatismem a sektářstvím.

Kéž i v tento čas Pán povolá ty, kterým chce dát podíl na své učitelské, pastýřské a kněžské službě.

Bože, prosíme tě, ať vždy slyšíme hlas tvého Syna Ježíše, našeho Pastýře. Ať radostně jdeme za jeho hlasem, a zůstaneme s ním teď a na věky věků. - Amen.

Nebo:

Bůh nás volá do své služby a jde s námi naší životní cestou. Proto se k němu v důvěře obraťme se svými prosbami za sebe i za celý svět a především za lidi, kteří potřebují naši pomoc a jeho blízkost a volejme:

Za všechny křesťany: prosme za jejich víru, naději a lásku, a také za jejich jednotu.

Za pokojné soužití mezi jednotlivými lidmi i celými národy a mezi vyznavači různých náboženství.

Za všechny, kteří nesou odpovědnost za politiku a hospodářství.

Za ty, kteří se snaží chránit přírodu a celé stvoření.

Za ty, kteří jsou pronásledováni pro spravedlnost, kterou se snaží prosazovat, a pro pravdu, kterou ostatním otevřeně říkají.

Za všechny lidi, kteří trpí válkou a hrozbou terorismu a za oběti konfliktů a násilí.

Za rodiče a pedagogy, aby sobě svěřené děti vychovávali v lidsky zralé a odpovědné osobnosti.

Za lidi, kteří ve snaze o dobro podléhají strachu a ztrácejí odvahu.

Za všechny, kteří v naší církevní obci vykonávají různé služby, aby vždy byli vedeni láskou.

Pane, náš Bože, věříme, že jsi mezi námi a s námi, jak jsi slíbil už proroku Jeremiášovi. Děkujeme ti za to a chválíme tě skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Dej nám, Bože, ducha vděčnosti, ať tě účastí na Kristově oběti nikdy nepřestáváme chválit, aby ustavičná obnova díla naší spásy byla zdrojem naší trvalé radosti. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 3. VELIKONOČNÍ

Kristus žije a přimlouvá se za nás u Otce

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, abychom ti, Bože, vždycky a všude vzdávali díky; abychom tě chválili a oslavovali zvláště nyní, v době velikonoční. Vždyť naše velikonoční oběť je tvůj Kristus. On se jednou provždy stal naším Beránkem, naším obhájcem u tvého trůnu. On - Beránek obětovaný - už neumírá, Beránek zabitý žije navěky. Skrze něho vstoupila do světa tvá radost, a celý vesmír a mocné zástupy andělů zpívají píseň o tvé slávě a bez ustání volají:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ

Dobry Pastýř, který dal svůj život za své ovce a byl ochoten umřít za své stádece, vstal z mrtvých. Aleluja.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Dobry Pastýři, pečuj s láskou o svůj lid, vykoupený tvou drahocennou krví, a nepřestávej mu dávat pokrm věčného života. Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Bezpečí hledá v životě snad každý, a přece víme, že žádné místo na zemi není a nemůže být tak chráněno, aby v něm byl člověk natrvalo bezpečný. A žádná situace lidského života není tak jistá a nepohyblivá, že by se nemohla zvrátit. Ježíš jako dobrý pastýř nenabízí cestu do bezpečné pozemské pevnosti, ale nabízí jistotu vztahu. On je ten, kdo člověka nevydá moci zla, kdo se ho nechce zříci, kdo ho nezavede na scestí. Nechce nás opustit na našich životních

cestách. Proto si zasluhuje naši svrchovanou důvěru. Není třeba ho přesvědčovat, aby nás neopouštěl. Je třeba být s ním, a to vždy a stále.

K ZAMYŠLENÍ B

V liturgických textech neděle Dobrého pastýře, zvláště v úryvku Janova evangelia, nalézáme důležité sloveso, které vystihuje intimitu vztahu Boha a člověka: slovíčko poznávat: Já jsem Dobrý pastýř; znám svoje ovce a moje ovce znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce. Jde o poznání, které svět nevlastní. Toto poznání znamená vidět Boha tak, jak je. Znamená, že Kristus dává život za své ovce a že jeho jméno uzdravuje člověka. Život Církve, Pánova společenství, je neustálým osobním kontaktem s Kristem, je to zkušenost společenství a dialogu. Dejme se oslovit pozváním k důvěrnosti a k intimitě s ním. Vždyť jsme vykoupenými Božími dětmi.

K ZAMYŠLENÍ C

Dnes jsme v úryvku knihy Zjevení slyšeli o Beránkovi, který povede velký zástup, bude je pást a vodit k pramenům živé vody a v evangeliu hovoří Ježíš o svých ovcích, které slyší jeho hlas. Beránek, Pastýř, to je Kristus, který dějinami vede společenství své Církve, popřává mu oporu, stará se o něj a je mu nablízku, protože sám do něj patří. On otevřel všem nevyčerpatelný pramen své lásky. Spolu s ním pokračují v tomto krásném úkolu prostřednictvím služebného kněžství jako průvodci, společníci na cestě putování Božího lidu, ti, které on povolal. Kněz je ve svátosti připodobněn Kristu, pastýři a zároveň naplno zůstává člověkem, je součástí Božího lidu. Dnes, v neděli Dobrého pastýře, se zvláště modlíme za to, aby byl neustále dostatek svatých kněží, ale také za to, aby ti, kteří jimi už jsou, dokázali velkoryse odpovídat na velikost povolání a zároveň pravdivě nést své lidství.